

**Η ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΩΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΕΥΝΑΣ Ι:
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΤΗΣ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΩΝ ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΤΗΣ
ΕΡΕΥΝΑΣ**

**Η ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΩΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΙΙ:
ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΩΝ ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ
ΣΩΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΔΙΑ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ**

Γ. ΠΑΡΜΕΝΙΔΗΣ

Ι. ΒΕΝΕΡΗΣ

Β. ΓΚΑΝΙΑΤΣΑΣ

Ε. ΚΑΛΑΦΑΤΗ

Ι. ΜΑΡΗ

Δ. ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ

Σ. ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ

Π. ΤΟΥΡΝΙΚΙΩΤΗΣ

Στόχος του μαθήματος είναι να αναπτυχθεί η συζήτηση περί της ‘παράδοσης’ στην ερευνητική κοινότητα της αρχιτεκτονικής, όπου η έρευνα δεν νοείται τόσο ως μια υποκειμενική ή αντικειμενική πράξη, όσο ως μια δήλωση συμμετοχής σε μια παράδοση σκέψης. Στο 1ο εξάμηνο συζητείται το εννοιολογικό υπόβαθρο της έρευνας, εκκινώντας από τη σύγχρονη προβληματοθεσία στην αρχιτεκτονική και συνδέοντας την αρχιτεκτονική γνώση με την ευρύτερη επιστημονική γνώση και την κοινωνική παραγωγή. Στη συνέχεια συζητείται η κατασκευή των εννοιολογικών εργαλείων και σωμάτων έρευνας ως προς τις σύγχρονες ερευνητικές προθέσεις. Στο 2ο εξάμηνο η συζήτηση περί της κατασκευής των εννοιολογικών εργαλείων και σωμάτων έρευνας εμβαθύνει στην προβληματοθεσία που εκπορεύεται από τη διαδικασία σχεδιασμού και στα εργαλεία ελέγχου που αναπτύσσονται κατά τη διαδικασία σχεδιασμού. Φέτος θα παρακολουθήσουμε τη διατύπωση ενός προγράμματος έρευνας στην αρχιτεκτονική (στα πλαίσια του οποίου μπορούν να αναπτυχθούν πολλές διαφορετικές ερευνητικές εργασίες), θα εντοπίσουμε τις βασικές έννοιες που συγκροτούν το συγκεκριμένο εννοιολογικό υπόβαθρο του προγράμματος αυτού, και θα δούμε πώς αυτές οι έννοιες μπορούν να συγκροτήσουν τα μεθοδολογικά εργαλεία με βάση τα οποία θα αναπτυχθούν συγκεκριμένες ερευνητικές εργασίες. Σε αυτή την πορεία, θα κληθούν να σχολιάσουν τη λογική του προγράμματος και του εννοιολογικού εξοπλισμού του προσκεκλημένοι που θα παρέμβουν σε συγκεκριμένα σημεία της ανάπτυξης του μαθήματος. Στόχος μας είναι να εντοπίσουμε και να αναλύσουμε τις παραδοχές που συνοδεύουν κάθε πρόγραμμα έρευνας, την εσωτερική συνοχή της ανάπτυξης και της ερωτηματοθεσίας της και τις πιθανές ενστάσεις που στηρίζονται σε εναλλακτικά υποδείγματα. Μέσα σε αυτή τη διαδικασία των μαθημάτων στα δύο εξάμηνα, θα υποστηριχθεί και η διαδικασία εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας των σπουδαστών/τριών. Η άσκηση του κάθε εξαμήνου θα έχει ως αντικείμενο τη σταδιακή προσέγγιση και τον ορισμό της διπλωματικής εργασίας. Κατ’ αυτόν τον τρόπο, η διπλωματική εργασία ουσιαστικά εκκινεί από την αρχή του προγράμματος, θα έχει συζητηθεί ως προς τα μεθοδολογικά εργαλεία και τη συγκρότηση του σώματος της έρευνας. Θα έχει συγκριθεί σε επίπεδο τάξης με τις υπόλοιπες διπλωματικές εργασίες.

1ο εξάμηνο

Η Αρχιτεκτονική ως αντικείμενο έρευνας I: Περί του εννοιολογικού υποβάθρου, της κατασκευής των εννοιολογικών εργαλείων και του σώματος της έρευνας.

Ο προσδιορισμός του εννοιολογικού υποβάθρου της έρευνας σε σχέση με τις κοινωνικές αξίες και την εξέλιξή τους. Η εξάρτηση της κατασκευής των εννοιολογικών εργαλείων και του σώματος της έρευνας από τις ερευνητικές προθέσεις.

Α ενότητα: Το θέμα της ‘γενεαλογίας’ και ο ορισμός του κατηγορήματος.

Β ενότητα: Το θέμα της ‘μίμησης’ και ο ορισμός της συνάρτησης.

Γ ενότητα: Το θέμα του ‘σταθερού τύπου’ και ο ορισμός της διαδικασίας.

Δ ενότητα: Το θέμα της ‘αναπαράστασης’ και η κατηγορηματική λογική.

Ε ενότητα: Το θέμα του ‘ελέγχου και εξισορρόπησης’ και η συναρτησιακή λογική.

Στ ενότητα: Το θέμα της ‘διαπραγμάτευσης’ και η διαδικαστική λογική.

2ο εξάμηνο:

Η Αρχιτεκτονική ως αντικείμενο έρευνας II: Περί της κατασκευής των εννοιολογικών εργαλείων και του σώματος της έρευνας δια του σχεδιασμού.

Η εξάρτηση της κατασκευής των εννοιολογικών εργαλείων και του σώματος της έρευνας από την προβληματοθεσία που εκπορεύεται από τη διαδικασία σχεδιασμού και με εργαλεία ελέγχου που αναπτύσσονται κατά τη διαδικασία σχεδιασμού.

Α ενότητα: Η κατασκευή του ατελούς, το άπειρο της αφήγησης και η αισθητική της μη-συναίνεσης.

Β ενότητα : Η κατασκευή του χειροποίητου, η αναίρεση της αιτιότητας και η αισθητική της μετάλλαξης.

Γ. Ενότητα: Η κατασκευή του ανοικτού σημαινόμενου, η ανάδραση στη χρονικότητα και η αισθητική της παρέμβασης.

Δ Ενότητα: Η σημασιодότηση στον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό ως μια διαδικασία με φάσεις αλλαγής των λογικών περιγραφής.

Ε Ενότητα: Ομοιότητα, Αναλογία, Διάγραμμα.

Στ. Ενότητα: Παραδείγματα κατασκευής ερευνών.